

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2022. november 20.
(vasárnap)**

Szepesy László

ISTENKÖZPONTÚ ARANYSZABÁLY

Énekek: 135, 25,1-4, 211,2, 493,2.5-6

Lekció: Róma 13,8-10

Alapige: Máté 7,12

„Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, felséges Urunk, Istenünk, mert keresel bennünket, az Igéd világosságát ragyogtatod fel napról napra előttünk akkor, amikor csendességünkben, otthonainkban elővehetjük az Igét, olvashatjuk, tanulmányozhatjuk azt, és azon keresztül kívánod megújítani szívünket, megvilágosítani a Te akaratodat. Dicsőítünk és magasztalunk azért, hogy testvéri közösségben, beszélgetéseink során is előkerülhet a Te akaratod, újból és újból láthatunk példát egymás életében arra, hogy hogyan követhetünk Téged, mik a Te útjaid. És bár gyakran van, hogy kérdéseink vannak, döntenünk, választanunk kell, hogy melyik út a Neked tetsző, köszönjük, hogy ezekkel is Eléd jöhetünk, és az Ige mécses lehet lábunk előtt.

Bocsásd meg nekünk, hogy mindazáltal mégis hajlamosak vagyunk arra, hogy eltévelyedjünk. Számtalanszor előfordul az, hogy nem szeretjük úgy egymást, ahogyan Te szeretsz bennünket; nem tudjuk egymásnak megbocsátani a bűnt, ahogyan Te megbocsátasz; előkészítesz számunkra jó cselekedeteket, hogy azokban járjunk, és mi elmulasztjuk azokat megtenni; sőt, nagyon gyakran hátróztat meg bennünket saját indulatunk, óemberünk, és a bűnt cselekedésünk,

mindazt, ami ellentétes a Te törvényeddel és akaratoddal. Ezért szeretnénk bűnbánattal is Eléd borulni. És mint bűnös emberek, a golgotai keresztre nézni, az ott elvégzett áldozatra, ami miatt remélhetünk bűnbocsánatot, kegyelmet, megújulást és szabadítást a bűn hatalma alól. S köszönjük, hogy mindezeket meg is tapasztalhatjuk. Köszönjük, Urunk, hogy mindennapi valóság lehet számunkra, hogy Te védsz bennünket a bűnnel szemben, akkor is, amikor mások akarnak gonoszul cselekedni velünk, vagy éppen saját szívünkben támadnak gonosz és kísértő gondolatok, de Te győzelmet adsz felettük. Ezt is Neked köszönjük. Urunk, kérünk, hogy bocsásd meg az Igéd elleni bűneinket, hogy úgy vesszük azt, mint egyszerű emberi gondolatot, és elfelejtjük, nem tanuljuk, nem vessük a szívünkbe, és nem igazítjuk ahhoz indulatainkat, életünket, akaratunkat, terveinket. De köszönjük, hogy ezt sem hagyod mindig, mert a Szentlélek által emlékeztetsz arra, amit tanítasz nekünk, és újból és újból a Te utaidra terelgetsz bennünket.

Kérünk, hűségese Pásztorunk, most is tedd ezt. Add nekünk a Te szavadat, az élő igét, amelyről azt mondtad, hogy a Te juhaid meghallják. És segíts, hogy meghallva, valóban aszerint ne csak higgyünk, ne csak egyet értsünk, hanem aszerint cselekedjünk és éljünk. Így kérünk, tedd áldássá számunkra ezt a mai istentiszteletet, neved számára pedig dicsőségessé.

Szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

Igehirdetés

Világunk tele van morális tanácsokkal. A reklámok, plakátok egy része erkölcsi érzékünkre, együttérzésünkre akar hatni, és így akarnak rávenni bennünket, hogy támogassunk bizonyos alapítványokat, gyűjtéseket. A Facebook tele van bölcsességnek tűnő idézetekkel, amiket sajnos sokan gondolkodás nélkül osztanak meg másokkal, és terjesztik őket. Az irodákat, munkahelyeket olyan plakátokkal díszítik, amelyek csapatmunkára, szorgalomra ösztönzik az ott dolgozókat, amelyek abban az elképzelésben akarják erősíteni őket, hogy az általuk elvégzett munka erkölcsi értéket teremt. (Sorolhatnánk még a példákat.) Ebbe a bölcsesség cunamiba, amit naponként ránk zúdítanak, sajnos belerángatják Isten igéjét is. Az előbb felolvasott krisztusi parancsot, amikor a gyerekeknek szoktunk róla beszélni, aranyszabály néven szoktuk emlegetni: *„Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal”*. Ezt az aranyszabályt sokan úgy idézik, mint ha csak egy lenne a sok emberi bölcs mondás, aforizma közül. Jézus Krisztus parancsát azonban nem sülyeszthetjük le a biztosítási reklámszövegek vagy a szerencsesütkiben található üzenetek szintjére. Nem emberi jótanács ez, amit vagy át gondolunk, vagy nem, vagy elfogadunk, vagy nem, hanem ez egy krisztusi, isteni parancs nekünk, tanítványainak, Benne hívőknek.

Mindemellett ráadásul nemcsak, hogy az isteni ige tekintélyével nem gondolnak sokan, akik ezt a parancsot idézik, hanem még ráadásul meg is csonkítják ezt az igeverset. Mert helytelenül szokták idézni a következő módon: *„Amit*

akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal". De Urunk nem ezt mondta. Az eredeti idézet még folytatódik, mégpedig nagyon fontos lényeges dologgal: „*mert ez a törvény és próféták*". Ezt elhagyva sokan lerövidítik Krisztus parancsát, és ennek komoly következményei vannak. Mik? Az, hogy az aranyszabályból a világ eltávolítja Istent, és így Jézus tanítása is egy istentelen szabállyá, tanácsá torzul a „jó emberek” számára. Mert a törvény és a próféták kifejezések Isten tekintélyére, személyére, munkájára utalnak, hisz Ő a törvényadó és Ő a próféták elküldője.

Ha ezeket elhagyjuk, és ha az aranyszabály rövidített változatát terjesztjük, akkor három dologban is félrevezetjük az Istenben nem hívó világot. Először is nagyon sokan azt fogják feltételezni, hogy Isten nélkül be tudják tartani ezt a parancsot. Azaz: az emberben van annyi jóság az Úr nélkül is, hogy képes legyen úgy cselekedni, ahogyan akarja, hogy mások is vele cselekedjenek. Ez az emberkép azonban ellent mond a bibliainak, ami szerint erre újjászületés nélkül képtelenek vagyunk. Másodszor: Isten kihagyásával sokak számára ez az idézet hamis motivációvá válik: azért tegyél jót másokkal, hogy veled is jót tegyenek. Ennek a motivációnak a középpontjában mi magunk állunk, az ember, hiszen mi a végső célunk? Hogy nekem jó legyen, hogy velem tegyenek jót. Ebben sehol sincs ott Isten, sem az Ő dicsőségére való élés. Ez emberközpontú gondolat. Harmadszor pedig, ha kihagyjuk Istent ebből az aranyszabályból, és mindenkinek hirdetjük azt, akkor félrevezetjük az embereket, mert a Hegyi beszéd elején világosan és egyértelműen kimondja Urunk, hogy Ő csak a tanítványaihoz szól, ez a parancs azoknak az embereknek szól, akik Isten kegyelmét megtapasztalták, hiszik, és abból élnek nap mint nap. Egy ilyen magas mércéjű szabályt állítani egy Istenben nem bízó ember elé, lehetetlen feladattal ér fel.

Látjuk tehát, hogy „*a törvény és a próféták*” kifejezés elhagyása egyszerű emberi bölcsességgé degradálja ezt az isteni parancsot, és teljesen más lesz a jelentése, mint eredetileg. Mert a Szentírásban szereplő, igazi aranyszabály mélyebbre és magasabbra nyúlik. Ez egy istenközpontú szabály a kegyelmet kapott emberek számára. Jézus tanítása nagyobb erőfeszítést igényel részünkről, mélyebb motivációt ad nekünk, és kifejezetten Jézus követőinek, tanítványainak, nekünk szól (lásd Máté 5,1-2).

De nézzük meg, hogy hol is van ebben az igében Isten, mert nagyon sokan azt gondolják, hogy nincs benne sehol látszólag. Mert ugye mi a parancs lényege? Amit te akarsz, hogy a másik ember veled tegyen, te is úgy cselekedjél vele. Hol van ebben Isten? Van a másik ember, vagyok én, hol van itt az Úr? Nagyon sokak szerint sehol. Azonban a bibliai igevers elején és a végén is Krisztus Istenre mutat. Az igevers elején a görög és a magyar szövegben szerepel az *azért* kifejezés. A magyar fordításokban ez nem kap elég hangsúlyt, pedig nagyon fontos, mert ez az *azért* kifejezés azt jelenti, hogy Jézus tanítása abból következik, amit korábban mondott. Sokak szerint ez az aranyszabály mondhatni összefoglalója az egész Hegyi beszédnek, és bizonyos értelemben ez igaz is: nagyon sok más, krisztusi parancsra alkalmazható ez. De úgy is érthetjük ezt az *azért* kifejezést, hogy a közvetlenül megelőző igeversekre alkalmazzuk, tehát a

Máté 7,7-11-re. Ezekben Krisztus azt az örömhírt mondja el nekünk, hogy Isten a mi szerető Atyánk, az Ő gyermekeiként szeret bennünket, és mindig jót ad nekünk, gyermekeinek, akik imádságban ezt elkérjük Tőle. Efelől bizonyossá akart tenni bennünket Krisztus, mielőtt ezt a parancsot elmondja. És mivel Isten mérték felett bőkezű velünk, mindig bőséggel ad nekünk jót, sőt, úgy fogalmaznék, hogy Isten csak jót tesz velünk, még ha ezt mi esetleg másként is gondolnánk, mert Ő nem képes rosszat adni, Ő csak jót, ebből kifolyólag kellene nekünk is nagylelkűeknek lennünk másokkal szemben. Ennek tükrében az arany szabályt úgy kell értenünk, mint Isten irántunk való szeretetének túlcsoordulását, továbbáramlását Isten gyermekein keresztül. Azért tegyél jót másokkal, mert az Úr szeret téged, és az Ő szeretetét éld tovább. Látjuk tehát, hogy nem mindegy, hogy Istennel együtt vagy Nélküle értelmezzük ezt a parancsolatot? Isten szeretete nem valami jelentéktelen dolog, amit csak úgy elhagyhatunk, és morális közmondást csinálunk belőle, felszólítjuk a másikat, hogy légy jó ember. Valljuk, hogy az Úr irántunk való szeretete a hívő ember erőforrása, motivációja ahhoz, hogy másokat szeressünk.

De az arany szabály végén is Krisztus az Úrra mutat. Mert Megváltónk másodszor azzal indokolja parancsát, hogy rámutat arra: „*mert ez a törvény és a próféták*”. Más szóval azt mondja, hogy azért engedelmeskedj ennek az arany szabálynak, mert maga Isten parancsolja azt neked, ahogyan mindig is tette az Ő törvényeiben és azok magyarázóit, a próféták által, mert a próféták mindig Isten törvényeihez tértek vissza, azokat magyarázták és alkalmazták a nép életére. Az arany szabály összefoglalója és beteljesítője Isten parancsainak, amelyeket az Ószövetségben találhatunk meg. Isten parancsait pedig csakis az Ő gyermekei tudják követni, hitetlen ember nem képes azoknak engedelmeskedni, mert bűnös természete nem engedi (Róma 8,7). Lehet ezzel vitatkoznunk, de ettől még ez igaz marad. Krisztus az arany szabályt megváltásunk tükrében parancsolja nekünk, hiszen tudja, hogy Isten gyermekeinek milyen mély lelki, istenközpontú alapokra és erőre van szüksége, hogy ezt a parancsot igyekezzenek egyáltalán betartani. Ez a parancs túlmutat mindenféle emberi morális tanácsra, amely csak az Isten nélkül élő ember gondolkozását és vágyait elégítheti ki, de a miénket nem. Az arany szabály istenközpontú életre lett szabva, Isten gyermekeinek lett megparancsolva. Előfeltétele az Atyánkkal való szeretetteljes kapcsolatunk, aki imáinkra válaszolva jó dolgokat ad nekünk, és ezzel megteremti annak lehetőségét szívünkben, hogy tudjuk úgy szeretni felebarátainkat, mint önmagunkat. Azaz Isten irántunk érzett atyai szeretete és az Iránta érzett bizalommal teljes, imádságos szeretetünk az erőforrása ennek a parancsolatnak. Ha nincs meg ez a szeretet, akkor nem tudunk erre törekedni. Olyan ez, mint ha lenne egy autónk, ott lenne a motor, de nem lenne egy csepp benzin se benne. Nem mennénk vele sehova. Ugyanígy, ez a szabály nem visz minket sehova, ha nincs az Úrral szeretetteljes kapcsolatunk, és nem Ő jelenti a mi erőnket a mindennapokban. Jézust tehát nem szabad egyszerű etikatanárrá leminősítenünk, hanem látnunk kell, hogy még az emberi kapcsolatainkban is mennyei Atyánkat állítja a középpontba. Nem azt mondja, hogy légy jó ember a másik-

kal magadtól, hanem még itt is az első a mennyei Atya szeretete. Azért tudsz jó ember lenni a másikkal, mert az Atya szeret téged.

Egy kérdés azonban felvetődhet bennünk. A törvény és a próféták betöltése vajon nem inkább az Isten iránti szeretetet jelenti? Ahogyan a nagy parancsolatban is azt mondja az Úr: *„szeresd az Urat, a te Istenedet... Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonlatos ehhez: szeresd felebarátodat, mint magadat”*. Akkor miért azt mondja Krisztus, hogy az emberek szeretése betölti a törvényt és a prófétákat? A válasz egyszerű. Ahogyan a nagy parancsolatban, úgy itt sem szabad szétválasztanunk az Isten és felebarátaink iránti szeretetet. A kettőt Isten egybe szerkesztette. Mi szétválaszthatjuk a gyakorlatban, mondhatom azt, hogy szeretem Istent, és közben gyűlölöm a munkatársamat meg a családtagjaimat, de akkor az a helyzet – az Ige világossága szerint –, hogy igazából Istent sem szeretem. A kettő összetartozik: aki szereti az Urat, az isteni módon kezdi szeretni a felebarátját. És mivel a második nagy parancsolat nem lehetséges az első nélkül, tehát nem tudom szeretni a másikat anélkül, hogy az Úr szeretne engem, ezért Krisztus bátran mondhatja azt, hogy a felebaráti szeretet betölti Isten törvényét, mert előfeltételezi az, hogy ezt megelőzi Isten irántunk való szeretete. János apostol is így említi ezt a kettőt és a kettő közötti kapcsolatot: *„mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát? Az a parancsolatunk is van Őtőle, hogy aki szereti az Istent, szeresse a maga atyjafiát is”* (1János 4,20-21). És látjuk itt az utolsó kifejezésekben: *„aki szereti az Istent”*, ebből következik, hogy szeresse az atyjafiát. Túlcsondulása az Úr irántunk való szeretetének.

Mindezek után nézzük meg közelebbről, hogy mit is jelent ez a krisztusi parancs. Nagyon sok vallás átvette és tartalmazza ezt az aranyszabályt, többnyire negatív, fordított változatát. Azt tanítják: ne tegyél másokkal olyant, amit nem szeretnél, ha veled is tennének. Ez nagyon bölcsnek és okosnak hangzik, azonban ha végiggondoljuk, akkor észre kell vennünk, hogy nem azonos azzal, amit Krisztus nekünk itt tanít. Miért nem? Még egyszer gondoljuk végig: mit mondanak? Azt mondják a vallások: ne tedd másokkal azt, amit nem szeretnél, hogy veled tegyenek. Az a probléma az ilyesféle tanítással, hogy úgy tudunk annak engedelmeskedni, ha egyszerűen nem teszünk semmit. Ne tegyél másokkal olyat, akkor nem teszek semmit a másikért, ugye? Mert erre szólítanak fel: ne tegyél olyat. Jézus Krisztus parancsa azonban ennél pozitívabb, ösztökélőbb, Ő nem arra szólít fel, hogy valamitől tartózkodjál csupán (erre is, a gonosztól tartózkodj, meg a kísértésektől). De Ő számos pozitív dologra szólít fel az aranyszabályban bennünket. Három dolgot hadd említsek meg.

1. Az aranyszabály nem tétlenségre szólít fel (ne tegyél olyat), hanem nagyon is aktív cselekvésre. Krisztus így fogalmaz: *„ti is úgy cselekedjétek”*, tehát ösztönöz, hogy valamit tegyél. Isten szemében a hívó élet nemcsak beszéd és tanítás, hanem hitből születő tettek sokasága, annak a szeretetnek a megélése, amely láthatóan cselekedetekben jelenik meg.

2. Az aranyszabály empátiára ösztökél, együttérzésre indít és készítet. Bár alapvetően Krisztus úgy fogalmaz, hogy saját akarated szerint cselekedj (amit

te akarsz, hogy veled cselekedjen a másik), látszólag itt nem kell empátia, mert az a lényeg, hogy én mit akarok. De Krisztus azért ennél mélyebben gondolta ezt a mondatát, mégpedig úgy, hogy azt is tudnunk kell, hogy a másik mégis mit tesz velem. Ehhez viszont már empátia kell, hogy tudjuk, ő mit tart jónak, miért úgy cselekszik velem, ahogy cselekszik. Az embernek meg kell próbálnia a másik helyébe képzelnie magát, végig kell gondolnia, hogy vajon mi lenne az, ami jólesne neki, mi lenne az, amit örömmel fogadna tőlünk. Tehát mindenképpen pozitív dolgok keresésére ösztönöz minket Krisztus, hogy úgy gondolj a másokra, hogy ő milyen jót tud veled tenni, és te is cselekedd azt. Ugyanakkor az empátiában az is benne van, hogy nagyon is figyelembe kell vennünk a másik személyiségét. Azaz meg kell, hogy ismerjük ízlését, vérmérsékletét, szokásait és sok minden mást, ezek figyelembe vételével kell mérlegelnünk, hogy mi az, ami az Úr igéje szerint való, és azt kell tennünk. Mert az is tény – nem kell különösebben hangsúlyoznom –, hogy mindannyian különbözőek vagyunk. Ami az egyikünknek jól esik, a másikunknak lehet, hogy nem. Pl. lehet, hogy az egyikünk szereti az almát, a másikunk pedig utálja. Pont ezért nem adhatunk mindenkinek almát, sőt, valakit meg is bánthatunk ezzel, mert lehet, hogy már 15 éve ismerjük egymást, és még azt se tudja rólam, hogy én utálom az almát. És egy eredetileg jószándékú gesztus bántássá alakulhat. Mindez azért, mert nem vagyunk empatikusak, nem akarjuk megismerni a másikat. De ez csak egy triviális példa. Az aranyszabályban kreativitás van, annak végiggondolása, hogy milyen a másik, és hogyan szerethetem őt.

3. Az aranyszabály nem valamivel való folytonos ellenkezésre buzdít csupán (ne tedd), hanem folytonos szeretetre felebarátaink iránt. Ez a szívünkben lévő indulatra vonatkozó rész. Krisztus úgy fogalmaz: amit akartok, hogy veletek tegyenek, ti is azt tegyétek másokkal. Krisztus alapnak veszi, hogy az ember nemcsak elvárja a másiktól, hogy jót tegyen, hanem természetesnek veszi, hogy én is jót akarok tenni a másikkal. Testvérek, ma a világ az egyiket akarja hangsúlyozni, nem? Várd el, hogy mindig veled tegyenek jót. Legyenek magas elvárásaid. A másik tudja, hogy mi az, ami neked jó. De hogy te mit teszel a másikkal, az kevésbé van hangsúlyozva. A kölcsönösség – hogy ő is cselekszik jót veled, és te is ővele – csak egy igazi kapcsolatban létezik. Tudjuk jól, hogy Urunk a legmélyebb kötelékre szólít fel minket, ami rávesz bennünket erre, hogy másokkal törődjünk, foglalkozzunk, együtt érezzünk: ez a felebaráti szeretet. Az aranyszabály tehát nem közömbösség mások iránt (nem ártok nekik), és nemcsak a gonosz indulatok féken tartása, hanem pozitív szeretet, amely együttérzésben és tettekben fejeződik ki. Látjuk tehát, hogy mennyivel több az, amit Krisztus parancsol itt nekünk, mint amit mások hirdetnek?

Ahhoz azonban, hogy még mélyebbre tudjunk ásni ebben az aranyszabályban, tisztáznunk kell három dolgot is, hogy mit nem jelent. Mert sokszor félreértjük Krisztus ezen mondását, mivel nem gondoljuk végig alaposan az Ő igéjét. És miközben megvizsgáljuk, hogy mit nem jelent, természetesen azt is meglátjuk, hogy mi az, amire viszont buzdít minket az Ige. Nézzük meg ezt a három dolgot.

Először is Jézus nem azt mondja: amit mások tesznek veled, te is azt tedd velük. Krisztus nem korlátozza így a jó cselekedeteinket. Nem annak kell meghatározni tetteinket, hogy mások hogyan viselkednek velünk. Mert ez azt jelentené, hogy ha a másik bántott engem, akkor én is bántom őt. Ha jót tett velem, akkor én is jót teszek vele. De ez ellentmond a krisztusi szeretetnek és annak a parancsnak, hogy még ellenségeinket is igyekezzünk szeretni, azokat, akik folyamatosan gonoszul bánnak velünk. Azok, akik e szerint az adok-kapok elv szerint gondolkodnak, hagyják, hogy mások tettei határozzák meg személyiségüket, hiszen mindig arra reagálva cselekszenek, hogy mások mit tesznek. Ez pedig azt jelenti, hogy én ingatag személyiség vagyok, nem? Hiszen én nem a jóhoz ragaszkodom szilárdan, hanem csak a pillanatnyi helyzetet nézem. Annak függvényében, hogy mi történik velem, cselekszem én is jót vagy gonoszt. De Krisztus nem ezt parancsolja. Krisztus ehelyett arra szólít fel minket, hogy amit akartok, hogy mások tegyenek veletek, ti is azt tegyétek velük. Ő az Istentől vezetett akaratunkra helyezi a hangsúlyt. Azt mondja: ne a másik viselkedése határozzon meg téged, hanem saját akaratod, hogy te milyen ember akarsz lenni. Ha pedig akaratod Isten akaratához van kötve, márpedig Isten gyermekeiként ennek igaznak kellene lennie, ha ahhoz igazodik, akkor mindig keresni fogod, hogy azt a jót akarjad, amit a másiktól is elvárnál, és amit az Úr is tenni akar a másikkal. Amikor Isten uralkodik a szívünkben, és akaratunk az Övéhez igazodik, akkor az ember ehhez ragaszkodik, és így egyfajta szilárdságot kap. Akkor nem a másik viselkedése határoz már meg, hanem az, hogy az Atya szeret engem, és a gyermeke lehetek. Akkor tudom, hogy ki vagyok, akkor nem vagyok kitéve az érzelmeknek meg a hangulatok viharának, amibe ide-oda sodródunk, hanem van egy szilárd pont, akibe mindig kapaszkodunk, és az Ő akarata szerint igyekszünk cselekedni. Így a hívő ember nem győzetik le a gonosszággal, sőt, Isten őt teszi inkább példaképpé. Mert Krisztus erre mutat rá: amit akartok, hogy mások veletek tegyenek, ti is azt tegyétek. Ő itt jövő időről beszél. Nem azt mondja, hogy a múlton gondolkozzatok, hogy az a másik mit tett velem, és azt utánozzátok, a jót is és a gonoszt is. Hanem azt mondja: ti akarjátok a jót, akarjátok, hogy mások is majd a jövőben hasonlóan cselekedjenek veletek, ezért előzzék meg őket a jó cselekvésében. Ti cselekedjétek először. Röviden: legyetek példaképek mások számára a jócselekedetekben, járjatok elől.

Nagyon fontos ez a különbségtétel, mert ha a mi tetteinket Isten akarata határozza meg, akkor több jót fogunk tenni, mint amit elvárnak tőlünk, mert Istenhez igazodunk, és nem az emberi elvárásokhoz. Valaki egyszer azt mondta: Jézus követőinek egyik megkülönböztető jegye, hogy rendszeresen felülmúlják azt, amit mások elvárnak tőlük. Nem úgy viselkednek, mint az átlagember, hanem valami többet tudnak megmutatni. És ez a több az isteni szeretet, amit kapunk. Miért? Mert Isten szerint szeretünk, nem úgy, ahogyan egy Istenben nem bízó ember. Ez természetesen nem minket dicsőít, hanem az Urat és az Ő kegyelmét. Sokan úgy gondolják: rendben, jót teszek vele, de akkor ugyanezt a jót várom el tőle is. De hadd kérdezzek valamit: és ha nem viszonozza? Akkor mi lesz, Testvér? Mit fogunk tenni? Akkor feladjuk a hívő életünket, akkor már

nem ragaszkodunk a jóhoz, mert én jót tettem, hálátlan volt, sőt, még gúnyolódott is velem? És akkor kész, meginogtam, és elhagytam az Urat? Krisztus nem ezt tette. Neki minden tette – és ezt szó szerint vegyük – jó és szeretettel teljes volt. És itt a fantáziánkat eresszük szabadjára, mert nem ez az általános tapasztalatunk, nem ismerünk tökéletes embert, nincs, aki mindig minden tetteben szeretne bennünket, és mindig jót tenne velünk. De Krisztus ilyen! Az evangéliumi beszámolókat olvassuk, Ő mindig így cselekedett. Mégis sokan sehogy se viszonzták Neki ezt a szeretetét, jóságát, hanem közömbösen tovább mentek. Sőt, voltak jó néhányan, akik gonoszsággal feleltek Neki. De ez befolyásolta megváltó Urunkat? Nem! Mert Ő az Atyához ragaszkodott, szilárdan állt a törvényekben és a prófétákban, bizonyos volt az Atya szeretetében, mint egyszülött Fiú. És mindent úgy végzett el, ahogyan az Atyának volt tetsző. És Ő ebben nekünk nemcsak példánkká lett, Testvérek: Ő azért halt meg a golgotai kereszten, hogy mi is újemberként, újjászületett emberként élve tudjuk Őt követni ebben. Kövessük akaratunkkal, hogy ahhoz ragaszkodjunk, ami másoknak is jó: Isten szeretetéhez.

Másodszor arról is fontos röviden beszélnünk, hogy Jézus nem azt mondja: ha van néhány dolog, amit szeretnél, hogy mások tegyenek veled, akkor azt tedd meg velük is. Krisztus nem korlátozza a jó cselekedeteink számát. Ehelyett azt mondja: amit akarsz, hogy mások tegyenek veled, tedd meg velük is. Az eredeti görög szövegben az *amit* szó két görög szóval van kifejezve, csak nagyon nehéz lefordítani a nyelvünkre, ezért csak egy szóval tudták visszaadni a jelentését a fordítók. Ez a két görög szó nem úgy hangzik csupán, hogy amit akarsz, hanem a görög kifejezések ezt jelentik, hogy „mindent, bármit akarsz”. Ennek a kifejezésnek, hogy „minden, bármi”, nagyon tág értelme van. Ez mindenféle cselekedetet magában foglal. Magában foglalhatja a szomszéd fűvének lenyírását akkor, amikor az vidékre utazik, vagy egy magányos barát meglátogatását, telefonon való felhívását annak, akiről már régen hallottunk, vagy egy sms, üzenet írását, ha valakiről meghalljuk, hogy sikerült neki valami, és még sok minden mást. Ne csak néhány, 1-2 dolgot akarjunk tenni felebarátainkért – figyelmeztet minket ezzel Krisztus –, hanem minden tőlünk telhetőt, amire képességünk, erőnk és időnk engedi, tegyünk meg. Jézus azt mondja tehát: mindent, bármit, amit akartok, hogy veletek tegyenek (márpedig mi sok jót akarunk), ti is mindazokat cselekedjétek meg velük. Ha kevés jót tesztek, ne csodálkozzatok, hogy veletek sem tesznek sokat.

Harmadszor: Jézus nem azt mondja: bármit szeretnél, hogy a legjobb barátaid, keresztyén testvéreid és olyan emberek tegyenek veled, akik hozzád hasonlítanak, azokkal tedd meg. Nem korlátozza így sem a jó cselekedeteinket. Hanem ehelyett mit mond? *„Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek.”* Az emberek szó mindenkit jelent, mindenkit, akivel találkozunk, vagy csak egyszer is összefutunk az életben. Gondoljunk bele, hogy az irgalmas samaritánus sem ismerte azt a magára hagyott, félholtra vert férfit, akit az út mellett megtalált. Életében először látta őt, és mégis megállt, és segített neki. Krisztus tehát azt mondja, hogy mindenkivel igyekezzél jót tenni. Ide tartozik

a rosszkedvű szomszédod, az osztályodba járó gyerek, akit senki sem szeret, a házastárs, a gyermek, vagy az az ember, akit nehezen értesz meg, és még azok is, akik nem szeretnek viszont téged. Isten szeretetében nincs személyválogatás, nincs kivételezés. Az aranyszabály általános szabály, mindenkire vonatkozik. Ahogyan más helyen is mondja az Ige: „*Annak okáért míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel*” (Galata 6,10), azaz testvéreinkkel, de mindenekkel cselekedjünk jót.

Láthatjuk tehát, hogy mit jelent, és mit nem ez az aranyszabály. Végezetül, az elhangzottak fényében hadd hívjam fel ismét a Testvérek figyelmét arra, hogy szükségünk van Istenre, ha az aranyszabály szerint akarunk élni. Mert Krisztus ezzel a paranccsal egy folyamatos életmódot vázolt fel előttünk, nem egy egyszeri tevékenységet, vagy egy félórás, egy órás szolgálatot, hanem egész napos, 24 órás életet. Tudja Ő azt, hogy nagy kihívást jelent ez számunkra, hogy nehéz így élnünk, ezért mutat a mennyei Atyára. Az igevers elején az Atya irántunk való szeretetére emlékeztet minket, ami a motivációja az aranyszabálynak. Az aranyszabály végén pedig a törvényadó Urat állítja elénk, aki hatalmával elküldi a prófétákat is, és figyelmeztet bennünket a törvénytelenéseinkre, ha el akarjuk hagyni az aranyszabályt. Nem szab korlátot a jó cselekedetekben, azt mondja, hogy „*amit akartok*”, amit el tudtok képzelni, ami összeegyeztethető Isten igéjével, azt mind tegyétek meg. Krisztus nagyon jól tudja, hogy a legtöbbször arra van szüksége, hogy többet adjunk másoknak, Testvérek, ne pedig kevesebbet. Ezért szólít fel az aranyszabályban erre: ne azt keressük, hogy mások mit tudnak velünk jót tenni, hanem mi tegyünk jót másokkal.

Ha visszahelyezzük Istent az aranyszabályba, akkor látni fogjuk, hogy ez nem egy nyájaskodó morális tanács, amelynek célja, hogy kicsit javítson az életünkön. Ez egy radikális életváltoztatás, egy életforma, amelyet csak azok követhetnek, akik naponta megtapasztalják Isten végtelen nagylelkűségét, szeretetét és kegyelmét a saját életükben. Isten Szentlelke vezessen minket arra, Testvérek, hogy mindig szemünk előtt legyen ez a krisztusi parancs, szívünkbe pedig árássza ki az Isten irántunk való szeretetében való bizonyosságot, hogy továbbadhassuk ezt a szeretetet, amit mi is úgy kaptunk kegyelemből, és így dicsőítsük mennyei Atyánkat. Ő segítsen ebben minket.

Imádkozzunk!

Magasztalunk Téged, felséges Urunk, Istenünk, hogy Krisztusban szerető Atyánkká lettél nekünk, bűnös embereknek, akik napról napra csak szaporítjuk a bűneinket. Köszönjük, hogy Te hatalmasabb vagy minden romlottságunknál, minden vétkünknél, és Krisztusban újjá tudsz teremteni bennünket, újjáteremtettel minket, hogy gyermekeidként Neked éljünk. Kérünk Téged, hogy vezess az aranyszabály szerinti utakon minket, mutasd meg, hogy mi az, ami Neked tetsző, hogyan tudjuk szeretni a másikat, hogy azt ő is érezze, de ne ellenkezzen mégse a Te igéddel.

Urunk, kérünk, hogy bocsásd meg, amikor csak azt nézzük, hogy a másik mit tehet értünk, amikor elvárásaink vannak egy házasságban, egy családban,

egy gyülekezetben vagy a munkahelyen, vagy egy baráti közösségben, mindig csak a másikat nézzük, és azt nem keressük, hogy én mit tehetek a másikért. Kérünk, hogy formálgj át bennünket kegyelmed nagysága szerint, és gyermekeidként segíts Téged követnünk.

Könyörgünk, hogy Lelked bölcsességét adjad, hogy konkrétumokban meg tudjuk fogalmazni, hogyan szeressük a körülöttünk levőket. Segíts felülvizsgálunk kapcsolatainkat. És ha valahol azt mutatod, hogy másként kellene cselekednünk, akkor adj alázatot, Benned való bizalmat és erőt valóban meg is tenni azt. Így kérünk, hogy testvéri közösségben is formálgj bennünket, egymás példaképei is hadd lehessünk, és kérünk, hogy tudjunk közösen is úgy Rád mutatni, hogy akik először vannak közöttünk, azok a Te irántunk való szeretetedet hadd érezzék és láthassák meg. Kérünk, hogy formálgj bennünket egyen-egyenként így is, és minden helyzetben.

Könyörgünk gyászolóinkért, akik az elmúlt héten búcsúztak szeretteiktől, kérünk, Te legyél az ő vigasztalójuk, Te adj erőt nekik a mindennapok folytatásához. A gyász terhét nem veszed el rólunk, Urunk, de Benned erőt kaphatunk elhordozni azt. Ezt kérjük.

Könyörgünk betegeinkért, kórházi ágyakon és otthon fekvőkért egyaránt, Te segíts a testi fájdalmak közepette is Belőled lelki erőt meríteni, a Te szereteted és a Beléd vetett hit adjon erőt minden megpróbáltatás közepette nekünk, kérünk.

És azt is kérjük, Urunk, hogyha nyilvánvaló bűnben vagyunk, és Te ezt már többször elénk hoztad, világossá tetted, adj Hozzád térést, hogy meg tudjuk bánni, fájlalni tudjuk mindazt, ami Számodra utálatos, Eléd borulva kegyelmedet, szabadításodat kérni, és elhagyni mindezt. Köszönjük, hogy Te a szabadítás Istene is vagy.

Könyörgünk magyar népünkért, Te látod, hogy mennyi babonáság, képmutatás, mennyi önmagunk körül forgás szorul a mi szívünkbe, kérünk, adj ébredést, Hozzád térést. Kérünk egyházunkért is. Te, az aratás Ura küldjél olyan szolgálókat, akik élő hitűek, az evangéliumot hirdetik, akik számára Te vagy a fontos. És kérünk add, hogy minél többen megtaláljanak Téged, és így megmeneküljenek a kárhózzattól.

Könyörgünk azért is, hogy maradj velünk kegyelmeddel, alkalmainkon hirdettesd a Te igéd. És külön kérünk most a fehérgyarmati gyülekezetért is. Áldd meg lelkipásztorunk evangélizálását ott, add, hogy az ige elvégezze azt a munkáját, amit szántál neki.

Könyörgünk, hogy őrizz meg bennünket a hitben addig a napig, amíg vissza nem jössz az ég felhőin át, ahogy ígérted, vagy amíg szemtől szembe nem találkozunk Veled. Kérünk, segíts, hogy felkészültek legyünk erre a találkozásra, hadd várjuk örömmel, hiszen már most is hit által, Lelked munkája révén Veled élhetünk naponként kapcsolatban. A beteljesedett látás és a teljesebb látás hadd legyen örömteli reménységünk ne csak az adventi időben, hanem életünk minden napján. Ha még félünk ettől, Urunk, ha még nincsenek rendezve bűneink, kérünk, segíts Hozzád fordulnunk, megbánnunk, és kegyelmedet elfogadnunk.

És kérünk, hogy minden dolgunkban, családjunkban való forgolódásban, hétköznapi munkánkban, gyülekezeti szolgálatokban, akárhol legyünk, akármit tegyünk, segíts azt a Te dicsőségedre tennünk.

Így őrizz bennünket, kérünk, kegyelmedben, hitben Krisztusért, szent Fiadért!

Ámen.

493,2.5-6 ének

2. Néked adok hálákat, / Én kegyes Istenem,
És kérlek mint Atyámat: / Ma is tarts meg engem,
Hogy szolgálhassak néked / Akaratod szerint:
Éltemet vezéreljed, / Légy velem óránkint!

5. Szeress jó reménységgel, / Mely nem ejt szégyenben;
Atyafi szeretettel / Építsél éltemben,
Hogy szívből szerethessem / Felebarátomat,
És ebben ne keressem / Soha én hasznomat.

6. Engedd, hogy szent igédet / Bátran megvallhassam,
Tisztemben hűségemet / Néked megtarthassam;
Senki engem e földön / Tőled el ne vonjon,
Híveid seregében / Felséged megtartson.